

OM335G

Namn: _____

Personnummer: _____

Institutionen för Hälsovetenskaper

TENTAMEN

Kurs I patientens värld – evidensbaserad vård II

Delkurs Salstentamen I

Kurskod OM335G

Högskolepoäng för tentamen 1,5 hp

Datum 2025-10-03

Skrivtid 08.15-12.30

Ansvarig lärare: Åsa Gamgam Leanderz Examinator: Veronika Karlsson

Berörda lärare: Liselotte Malm, Katarina Skogfält

Hjälpmedel/bilagor

Övrigt

- Skriv direkt i tentan.
- Om utrymmet inte räcker till på en fråga, **skriv på baksidan** av samma papper (lägg till en markering).
- **Skriv läsligt!** Kan vi inte läsa ditt svar kan vi inte ge dig några poäng!
- Förklara eventuella förkortningar du använder dig utav.
- I flervalsfrågor, ringa in endast ett svar.

Skriv helst med blyerts, svart eller mörkblå penna.

Anvisningar	☒	Skriv fullständigt namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
	☒	Skriv i första hand endast på framsidan av papperet.
	☒	Använd inte röd penna.
	☒	Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Poänggränser: För betyget Godkänd krävs minst 60 % korrekta svar på kursmålet; redogöra för symtom och tecken samt evidensbaserad vård vid endokrina och respiratoriska sjukdomar. Godkänd 30 poäng, Max 50 poäng

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till!

Tentamen OM335G, Endokrina, 25p

Flervalsfrågor 15p (1poäng/rätt svar)

1. En patient med typ 1-diabetes är nyinskriven på avdelningen. Vad är särskilt viktigt att sjuksköterskan informerar om för att förebygga hypoglykemi?

- a) Att alltid ta insulin före varje måltid även om man inte äter
- b) Att minska insulin när man äter mer än vanligt
- c) Att hoppa över måltider när man tar insulin
- d) Att äta regelbundna måltider i relation till insulindoser

2. Vad är den största skillnaden mellan typ 1- och typ 2-diabetes ur omvårdnadssynpunkt?

- a) Typ 2-diabetes kräver alltid intensiv insulinterapi
- b) Typ 1-diabetes orsakas av insulinresistens
- c) Typ 1-diabetes behöver alltid insulinbehandling, typ 2 börjar ofta med livsstilsförändring/läkemedel
- d) Typ 2-diabetes är alltid autoimmun

3. Vid metabolt syndrom är omvårdnadens viktigaste fokus:

- a) Att ge intravenöst insulin
- b) Att ge syrgas
- c) Att stödja patienten i kost, fysisk aktivitet och viktreduktion
- d) Att ge kortison

4. Vilken myndighet ansvarar för nationella riktlinjer för kostråd vid typ 2-diabetes?

- a) Livsmedelsverket
- b) Skatteverket
- c) Folkhälsomyndigheten
- d) Socialstyrelsen

Namn: _____

Personnummer: _____

5. Vad är viktigt att informera kvinnliga patienter om efter att behandling med Levotyroxin (Levaxin®) startat?

- a) Att mensen kan utebli helt under behandling
- b) Att mensen ofta kan normaliseras när hormonbalansen återställts
- c) Att fertiliteten alltid försvinner permanent
- d) Att menscykeln inte påverkas alls av sköldkörtelhormoner

6. Vad är ett korrekt exempel på hypoglykemi?

- a) P-glukos 12 mmol/L
- b) P-glukos 7,5 mmol/L
- c) P-glukos 4,5 mmol/L
- d) P-glukos 2,5 mmol/L

7. Vilken åtgärd ska sjuksköterskan göra direkt vid misstänkt hypoglykemi om patienten är vid medvetande och kan svälja?

- a) Ge extra insulin
- b) Lägga patienten i planläge utan åtgärd
- c) Ge snabba kolhydrater (t.ex. druvsocker eller juice)
- d) Avvakta tills läkare ordinerar

8. En patient med hypertyreos får hjärklappning och oro. Vad kan sjuksköterskan informera om?

- a) Att betablockerare lindrar symtomen men botar inte sjukdomen
- b) Att betablockerare sänker TSH direkt
- c) Att hypertyreos alltid behandlas med insulin
- d) Att betablockerare ger viktuppgång

Namn: _____

Personnummer: _____

9. En patient med hypotyreos har fått Levotyroxin (Levaxin®). Vad är viktigast för sjuksköterskan att informera om?

- a) Ta tabletten med järntabletter för bättre upptag
- b) Effekten kommer omedelbart
- c) Ta tabletten på fastande mage för bästa upptag
- d) Läkemedlet ges bara i kurer

10. En patient med Cushings syndrom upplever skam över viktuppgång och utseendeförändringar. Hur kan sjuksköterskan bäst bemöta detta?

- a) Undvika samtal om vikt och utseende
- b) Lyssna aktivt, visa empati och ge saklig information om sjukdomen
- c) Sätta patienten på diet direkt
- d) Överlämna all kontakt till läkare

11. Vilken information är viktig att ge patienten med metabolt syndrom om fysisk aktivitet?

- a) Fysisk aktivitet är inte viktigt om man tar läkemedel
- b) Fysisk aktivitet kan förbättra blodsocker, blodtryck och blodfetter
- c) Endast styrketräning är effektiv
- d) Endast elitidrott påverkar metabolt syndrom

12. En patient med typ 2-diabetes undrar vad en CGM-sensor (kontinuerlig glukosmätare) gör. Vad svarar du?

- a) Ett hjälpmedel som mäter blodtrycket kontinuerligt under dygnet
- b) Ett prov som visar genomsnittligt blodsocker de senaste 2–3 månaderna
- c) En sensor som kontinuerligt mäter glukosnivån i vävnadsvätskan under dygnet
- d) En apparat som mäter insulinhalten i blodet

Namn: _____

Personnummer: _____

13. En patient med typ 1-diabetes frågar vad hypoglykemi betyder. Vad är korrekt definition att ge?

- a) Högt blodsocker
- b) Lågt blodsocker
- c) Brist på insulin i kroppen
- d) Mycket kortisol i kroppen

14. En patient med typ 2-diabetes undrar vad HbA1c betyder. Vad svarar du?

- a) Ett mått på blodtrycket
- b) Ett prov som visar levervärden
- c) Ett prov som visar blodsockret just nu
- d) Ett prov som visar genomsnittligt blodsocker de senaste 2–3 månaderna

15. En patient med Addison ska instrueras i egenvård. Vad är viktigt att informera om?

- a) Att kortisontabletterna kan sättas ut när patienten känner sig bättre
- b) Att patienten ska ta extra kortisondos vid stress, infektion eller operation
- c) Att patienten kan hoppa över doser om blodtrycket är högt
- d) Att medicinen bara behövs vid fysisk ansträngning

16. Patientfall (5 p)

En 70-årig man som har metabolt syndrom och nyligen fått diagnosen typ 2-diabetes vårdas på avdelningen. Han uttrycker oro för hjärtinfarkt och frågar vad han själv kan göra för att minska sin risk.

Beskriv hur du som sjuksköterska kan informera och stödja honom i egenvård och livsstilsförändringar. Ange fem konkreta åtgärder.

Namn: _____

Personnummer: _____

17. Patientfall (5 p)

En 22-årig kvinna med typ 1-diabetes behandlas med snabbverkande insulin i pump. Hon frågar dig som sjuksköterska vad hon ska göra om hon får lågt blodsocker och hur hon kan undvika det när hon tränar.

Beskriv kort vad du som sjuksköterska bör informera henne om kring:

(a) Vanliga symtom på lågt blodsocker (hypoglykemi)

(b) Vad hon ska göra direkt om hon får lågt blodsocker

Tentamen OM335G, Respiratoriska sjukdomar 25p

Flervalsfrågor 12p (1poäng/rätt svar)

18. Vad betyder hypoxi?

- a) Förhöjd koldioxidnivå i blodet
- b) Låg syrehalt i artärblodet
- c) Otillräcklig syretillförsel till kroppens vävnader
- d) Oförmåga att hosta upp sekret

19. Vilket är det mest typiska symtomet vid pneumoni?

- a) Feber, frossa, hosta och andfåddhet
- b) Långsamt ökande pipande andning
- c) Viktförlust under flera år
- d) Torrhosta utan feber

20. Äldre patienter med pneumoni kan ofta få helt andra symtom än yngre patienter, vad kan vara ett sådant symtom?

- a) Mental påverkan och förvirring
- b) Minskad törst
- c) Lägre muskelstyrka
- d) Förbättrad aptit

21. Vad menas med emfysem vid KOL?

- a) Akut bronkospasm
- b) Alveolens väggar går sönder och bildar större lungblåsor.
- c) Förkalkning av bronkväggen
- d) Ökad slemproduktion i stora luftvägar

Namn: _____

Personnummer: _____

22. Vilket av följande är ett typiskt symtom vid astma?

- a) Bröstmärta som strålar ut i vänster arm
- b) Pipande andning
- c) Hög feber och frossa
- d) Purulenta upphostningar

23. Vilket av följande symtom är typiskt för en patient med långt framskriden KOL?

- a) Snabb viktuppgång
- b) Kronisk hosta med slemproduktion
- c) Torrhosta utan slem
- d) Genomskinlig slembildning

24. En av följande är en viktig omvårdnadsåtgärd vid astmakontroll – vilken?

- a) Begränsa fysisk aktivitet helt
- b) Uppmuntra korrekt inhalationsteknik
- c) Minska vätskeintag
- d) Undvika att mäta PEF (Peak Expiratory Flow)

25. Vilket symtom är vanligt vid lungfibros?

- a) Transparent slemhosta
- b) Kraftigt purulent slem
- c) Snabb debut med hög feber
- d) Kraftig pipande andning

Namn: _____

Personnummer: _____

26. Hur kan du som sjuksköterska lugna en patient med andnöd?

- a) Tala kort och lugnt, guida i andningsteknik
- b) Undvika att informera om tillståndet
- c) Instruera patienten att hålla andan för att "vila lungorna"
- d) Lämna rummet ofta för att ge patienten "space"

27. Vad betyder cyanos?

- a) Otillräcklig syretillförsel till kroppens vävnader
- b) Blåaktig missfärgning av hud och slemhinnor på grund av låg syrehalt i blodet
- c) Upplevelse av andnöd eller svårigheter att andas
- d) Ökad slembildning i luftvägarna

28. Vilken omvårdnadsåtgärd är viktig vid KOL för att underlätta andningen?

- a) Lära patienten sluten läppandning
- b) Rekommendera långvarig sängvila
- c) Undvika fysisk aktivitet
- d) Uppmana till korta, snabba andetag

29. Vilket är ett centralt mål i omvårdnaden vid KOL?

- a) Botande av sjukdomen
- b) Att lindra symtom och förhindra försämringsskov
- c) Att undvika fysisk aktivitet
- d) Att ge patienten syrgas dygnet runt

Namn: _____

Personnummer: _____

30. Beskriv hur en sjuksköterska kan hjälpa en patient som upplever andnöd. Diskutera både omvårdnadsåtgärder och bemötande. (5p)

31. Pneumoni är en relativt vanlig luftvägsinfektion som kan drabba personer i alla åldrar. Dessa patienter blir oftast helt friska efter antibiotikabehandling. Ange fyra viktiga egenvårdsråd du vill skicka med patienten. (4p)

32. Ange fyra tecken som tyder på att en patient har ett allvarligt astmaanfall? (4p)
